

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การพัฒนาคุณภาพการดูแลมารดาวัยรุ่น ด้วย
รูปแบบส่งเสริมความรู้ ของโรงพยาบาลหลวงพ่อกวีนศิริ
ชุตินธร อุตติศ สำนักการแพทย์

จัดทำโดย นางมลฤดี เนียมประเสริฐ

ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

สังกัด ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลหลวงพ่อกวีนศิริ ชุตินธร อุตติศ

สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่๒๑
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

๑. ชื่อเรื่อง การพัฒนาคุณภาพการดูแลมารดาวัยรุ่น ด้วยรูปแบบส่งเสริมความรู้ ของโรงพยาบาล หลวงพ่อทวีศักดิ์ ชุตินธโร อุทิศ สำนักงานแพทย์

๒. หลักการและเหตุผล

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization:WHO) ให้คำนิยามสำหรับการ ตั้งครรภ์ในวัยรุ่น (Teenage pregnancy หรือ Adolescent pregnancy) หมายถึง การตั้งครรภ์ใน ผู้หญิงที่มีอายุ ๑๐ - ๑๙ปี และพบว่าข้อมูลปี ๒๕๕๖ ประเทศไทยมีมารดาวัยรุ่นสูงเป็นอันดับ๒ของ เอเชียรองจากประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ปัจจุบันพบปัญหาพฤติกรรมมีเพศสัมพันธ์ในเด็กวัยรุ่นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อ เปรียบเทียบกับในอดีต สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากการพัฒนาทางด้านร่างกายและทางเพศที่เร็วขึ้น ร่วมกับมีวิวัฒนาการทางเทคโนโลยีและสื่อต่างๆที่เข้าถึงง่ายขึ้น จึงทำให้วัยรุ่นมีความอยากรู้อยากเห็น และทดลองมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุน้อยซึ่งส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการ คุมกำเนิด นายแพทย์ประดิษฐ์ สินธวณรงค์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข กล่าวในการประชุม คณะกรรมการพัฒนาอนามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๖ พบว่าวัยรุ่นไทยมีเพศสัมพันธ์ เร็วขึ้นและอายุน้อยลง เกิดปัญหาการตั้งครรภ์ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้ป้องกันร้อยละ ๔๖ คุมกำเนิดแบบไม่ สม่าเสมอร้อยละ ๒๘ เหตุที่ไม่คุมกำเนิดเนื่องจากขาดความรู้ในการคุมกำเนิดร้อยละ๙และการเข้าใจผิด ว่าการมีเพศสัมพันธ์ครั้งเดียวไม่ตั้งครรภ์ หรือหากใช้ถุงยางจะขัดขวางความรู้สึกทางเพศ

สถานการณ์ในโรงพยาบาลหลวงพ่อทวีศักดิ์ฯ ห้องตรวจสูติรีเวชกรรมมีการตั้งครรภ์ ของวัยรุ่นมีสถิติสูง ในปี ๒๕๕๔พบร้อยละ ๒๓.๘๑ ปี๒๕๕๕ พบร้อยละ ๒๘.๐๔ ปี๒๕๕๖ พบร้อยละ ๒๓.๕ และเป็นการตั้งครรภ์ซ้ำร้อยละ ๑๒.๗๓ ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน นักศึกษา ร้อยละ๓๔.๙๐ มากกว่าเกณฑ์ขององค์การอนามัยโลกที่กำหนดว่าควรมีอัตราการดาวัยรุ่นน้อยกว่าร้อยละ๑๐ เนื่องจากการตั้งครรภ์วัยรุ่นเป็นปัญหาที่สำคัญผลกระทบต่อตั้งครรภ์เกิดภาวะแทรกซ้อนได้ง่าย ผลกระทบด้านจิตใจ มีปัญหาทางอารมณ์ เครียด ปรับตัวขณะตั้งครรภ์ไม่ได้เกิดภาวะซึมเศร้า ส่วน ผลกระทบด้านสังคม ทำให้เกิดหยุดเรียนขาดความรู้หรือขาดวุฒิการศึกษา ไม่มีงานทำ เสี่ยงต่อการเกิด พฤติกรรมใช้สารเสพติด และกลับมาตั้งครรภ์ซ้ำได้

จากการประเมินและซักถาม พบว่ามารดาวัยรุ่นร้อยละ๒๕ มาฝากครรภ์เพียงลำพัง เมื่ออายุครรภ์มากกว่า ๒๘ สัปดาห์ ทั้งยังขาดความเข้าใจการปฏิบัติตัวและขาดความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับ บทบาทการเป็นมารดา การดูแลสุขภาพตนเองขณะตั้งครรภ์ และการวางแผนครอบครัวที่เหมาะสม ดังนั้นหากมีการให้ความรู้เฉพาะกลุ่มเพื่อให้มารดาวัยรุ่นทราบบทบาทของตนเอง และเกิดมีพฤติกรรมที่ เหมาะสมป้องกันการเกิดภาวะแทรกซ้อนขณะตั้งครรภ์ การคลอด การคุมกำเนิดอย่างเหมาะสมเพื่อ ป้องกันการตั้งครรภ์ครั้งต่อไปในวัยรุ่นซ้ำ อันจะส่งผลให้เกิดความปลอดภัยของมารดาและทารก

สอดคล้องกับวิสัยทัศน์โรงพยาบาลหลวงพ่อดำทวิศศักดิ์ฯ ภายในปี ๒๕๖๐ เราจะเป็นโรงพยาบาลทุติยภูมิระดับสูง ที่มีความโดดเด่นด้านคุณภาพการให้บริการ และการบริหารจัดการเพื่อสร้างความยั่งยืน

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดจำนวนหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลหลวงพ่อดำทวิศศักดิ์ฯ
๒. เพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่นที่คลอดในโรงพยาบาลหลวงพ่อดำทวิศศักดิ์ฯ
๓. เพื่อลดภาวะแทรกซ้อนของหญิงตั้งครรภ์และหญิงคลอดวัยรุ่นที่มาฝากครรภ์และคลอดในโรงพยาบาลหลวงพ่อดำทวิศศักดิ์ฯ
๔. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นที่มาฝากครรภ์โรงพยาบาลหลวงพ่อดำทวิศศักดิ์ฯ

๔. เป้าหมาย

๑. หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลหลวงพ่อดำทวิศศักดิ์ฯ น้อยกว่าร้อยละ ๑๐
๒. หญิงหลังคลอดวัยรุ่นของโรงพยาบาลหลวงพ่อดำทวิศศักดิ์ฯ ได้รับการคุมกำเนิดระยะยาว มากกว่าร้อยละ ๘๐
๓. หญิงหลังคลอดวัยรุ่นคลอดทารกน้ำหนักน้อย ต่ำกว่า ๒,๕๐๐ กรัม น้อยกว่าร้อยละ ๗
๔. หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นที่มีภาวะคลอดก่อนกำหนด น้อยกว่าร้อยละ ๑๐
๕. หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นมีภาวะซีด น้อยกว่าร้อยละ ๑๕
๖. ญาติของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นเข้าร่วมกิจกรรมในการเรียนรู้ ร้อยละ ๕๐

๕. ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดทำรายงาน

๑. ใช้ทฤษฎีการบรรลุเป้าหมายของคิง (King's Theory of Goal Attainment) ส่งเสริมความรู้ให้กับหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น เป็นทฤษฎีการพยาบาลที่มุ่งเน้นการตั้งเป้าหมายร่วมกัน (Mutual Goal Setting) เพื่อให้บุคคลมีสุขภาพดีสามารถทำหน้าที่ตามบทบาทในสังคมได้เหมาะสม หัวใจสำคัญของการพยาบาล คือการสร้างสัมพันธภาพ และการกระตุ้นให้มีการตั้งเป้าหมายร่วมกันระหว่างพยาบาลกับผู้ใช้บริการ จึงจะบรรลุเป้าหมายของการมีสุขภาพดี การปฏิบัติการพยาบาลต้องมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลหลายฝ่าย

ใช้โมเดลหลัก ๔ ประการ คือ

๑. บุคคล เน้นถึงลักษณะเฉพาะบุคคล เพื่อให้พยาบาลได้ยอมรับและเคารพในสิทธิส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการทุกคน
๒. สิ่งแวดล้อม บุคคลมีทั้งสิ่งแวดล้อมภายในและสิ่งแวดล้อมภายนอก มีความสามารถในการนำพลังงานมาช่วยในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมภายนอกได้อย่างต่อเนื่อง

๓. สุขภาพ คึงให้คำจำกัดความ “ภาวะสุขภาพ” เป็นความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ที่ตามบทบาททางสังคม และ “ภาวะความเจ็บป่วย” เป็นภาวะที่มีการเบี่ยงเบนของโครงสร้างร่างกายหรือจิตใจ หรือภาวะที่มีความขัดแย้งเกี่ยวกับสัมพันธภาพของบุคคลในสังคม

๔. การพยาบาล การช่วยบุคคลหรือกลุ่มคนให้ฟื้นคืนสภาพและดำรงไว้ซึ่งภาวะสุขภาพดี

ใช้กรอบแนวคิดและการนำไปใช้โดยส่งเสริมให้หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นตัดสินใจตั้งเป้าหมายในการเผชิญกับปัญหานั้นๆร่วมกับพยาบาล โดย ประเมินการกระทำ (Action) และการตอบสนองต่อปัญหา(Reaction) การค้นหาวิธีการ กำหนดจุดมุ่งหมายที่จะเป็นไปได้ และตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับทั้งสองฝ่าย โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของสามี ครอบครัวและสหสาขาวิชาชีพในดำเนินการร่วมกัน

๒. SWOT Analysis (อาทิตย วรขันธ์สง่า)

ใช้เครื่องมือในการประเมินสถานการณ์องค์กร จุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายในโอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอกตลอดจนผลกระทบที่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อองค์กรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริการด้านสุขภาพเท่านั้น

Strengths คือ จุดแข็ง หมายถึงความสามารถและสถานการณ์ภายในองค์กรที่เป็นบวกนำมาใช้ประโยชน์ในการทำงานได้ดี

Weakness คือ จุดอ่อน หมายถึงความสามารถและสถานการณ์ภายในองค์กรที่เป็นลบไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ หรือทำได้ไม่ดี

Opportunities คือ โอกาส หมายถึงปัจจัยและสถานการณ์ภายนอกที่เอื้ออำนวยให้การทำงานขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์

Threats คืออุปสรรค หมายถึงปัจจัยและสถานการณ์ภายนอกที่ขัดขวางการทำงานขององค์กรไม่ให้เกิดบรรลุวัตถุประสงค์ หรือสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นปัญหาต่อองค์กร

๓. มารดาวัยรุ่น

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ให้คำนิยามสำหรับหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นและมารดาวัยรุ่น หมายถึงการตั้งครรภ์ในผู้หญิงที่มีอายุ ๑๐ - ๑๙ปี นับถึงวันครบกำหนดคลอด

ผลกระทบต่อมารดาจากการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ที่สำคัญได้แก่

ผลกระทบทางกายขณะตั้งครรภ์

๑. ภาวะความดันโลหิตสูงจากตั้งครรภ์(Hypertensive disorder)จากการวิจัยพบปัจจัยเสี่ยงของวัยรุ่นตั้งครรภ์เป็นผลมาจากการตั้งครรภ์ครั้งแรก

๒. ภาวะโลหิตจาง(Anemia) จากการศึกษาพบว่าวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์เกิดภาวะทุพโภชนาการขาดธาตุเหล็ก กรดโฟลิก พยาธิปากขอ โรคทางพันธุกรรมเช่น โรคธาลัสซีเมีย

๓. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (Sexual Transmitted disease) ขาดความรู้ความเข้าใจการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย (safe sex)

๔. การคลอดก่อนกำหนด (Preterm birth) วัยรุ่นอายุน้อยเท่าไร จะมีปัจจัยเสี่ยงสูงที่จะเกิดการคลอดก่อนกำหนด

๕. การตายของมารดา (Maternal mortality) สาเหตุจากการดูแลการคลอดไม่เพียงพอ และ ไม่ดีพอมิปัญหาการคลอดที่ติดขัด การติดเชื้อหลังคลอด และเสียชีวิต

ผลกระทบทางจิตใจ

เป็นวัยที่มีอารมณ์แปรปรวน เปลี่ยนแปลงง่าย หงุดหงิด เครียดง่าย โกรธง่าย อาจเกิดอารมณ์ซึมเศร้าโดยไม่มีสาเหตุ หากไม่พร้อมที่จะรับปัญหาจากการตั้งครรภ์ รวมทั้งปัญหาที่กระทบจากการตั้งครรภ์ เช่น การเรียนหนังสือ การปรับตัวในสังคม จึงทำให้เกิด ความเครียด ปรับตัวไม่ได้ มีพฤติกรรมทำร้ายตนเองหรือมีภาวะซึมเศร้าหลังคลอด (postpartum blue)

ผลกระทบทางครอบครัวและสังคม

วัยรุ่นตั้งครรภ์และภายหลังคลอด ส่วนใหญ่เมื่อตั้งครรภ์อาจต้องหยุดเรียน มีปัญหาทางการศึกษา ไม่มีงานทำ ช่วยเหลือตัวเองไม่ค่อยได้ ไม่ได้รับการดูแลจากสามี และหย่าร้าง ทอดทิ้งทารกหรือให้ญาติเลี้ยงดูเป็นภาระให้กับครอบครัว ทารกที่คลอดออกมามีปัญหาพัฒนาการด้านร่างกายและจิตใจ ถ้าเป็นผู้หญิงพอโตเป็นวัยรุ่นมักมีการตั้งครรภ์ตั้งแต่เป็นวัยรุ่นเช่นเดียวกับแม่ตนเอง แต่ถ้าเป็นลูกผู้ชายเมื่อโตขึ้นก็มักทำให้เด็กหญิงที่คบหาตั้งครรภ์ตั้งแต่วัยรุ่นเช่นกัน(วิทยา ธิฐาพันธ์:๒๕๕๓)

๖.กรอบแนวทางการดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

กลยุทธ์เชิงรุก

วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ/ หน่วยงาน
๑.เพื่อลดจำนวนหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ ร.พ หลวงพ่อทวีศักดิ์ฯ	- จำนวนหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาล หลวงพ่อทวีศักดิ์ฯ	- น้อยกว่าร้อยละ๑๐	- จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานป้องกันการตั้งครรภ์วัยรุ่นในพื้นที่รับผิดชอบ - จัดประชุมแลกเปลี่ยน ทหารือจัดทำแนวทางการแก้ปัญหา ร่วมกัน	- สหสาขาวิชาชีพ ภายในและนอก ร.พได้แก่แพทย์ พยาบาล ,ครู อาจารย์ , ผู้นำชุมชน ,ตำรวจ สำนักงานเขต

กลยุทธ์เชิงรุก(ต่อ)

วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ/ หน่วยงาน
			<ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนเพื่อให้มีความรู้คำแนะนำการคุมกำเนิด และการคัดกรองกลุ่มเสี่ยง - การสอนให้วัยรุ่นมีภูมิคุ้มกัน โดยการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษารอบด้านและให้วัยรุ่นภูมิใจตนเองในสถานศึกษา - พัฒนาบุคคลที่มีอิทธิพลต่อวัยรุ่นเช่น พ่อ แม่ เพื่อน จัดกิจกรรมสานความรักวัยรุ่น เรื่องความเข้าใจ การสื่อสาร การเลี้ยงดูวัยรุ่น แกนนำวัยรุ่นยุคใหม่ใส่ใจไม่ท้อง - จัดกิจกรรมปรับทัศนคติการคุมกำเนิด การใช้ถุงยางอนามัย “เด็กรุ่นใหม่ ใส่ถุงยางปลอดภัย กดไลท์เลย” - โครงการสำรวจสัมพันธคูแล สอดส่องการรวมกลุ่มวัยรุ่นตามสถานบันเทิง แหล่งมั่วสุ่ม - จัดมุม/สถานที่เพื่อจำหน่ายและแจกถุงยางอนามัยฟรี สะดวกต่อการซื้อใช้ - จัดตั้งคลินิกวัยรุ่นเพื่อเพิ่มช่องทางเข้าถึงทางเทคโนโลยี ให้คำปรึกษาวัยรุ่น(website Facebook) 	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มงานเวชศาสตร์ชุมชน - ร.ร สถานศึกษา ร.รหนองแขม วิทยาการจัดการ เพชรเกษม (ร.ร นาร่อง) - จิตแพทย์ นักจิตวิทยา ครอบครัววัยรุ่น ครู อาจารย์ ผู้นำชุมชน - กลุ่มงานเวชศาสตร์ชุมชน ร.รหนองแขม วิทยาลัยจัดการ เพชรเกษม(นาร่อง) ,ชุมชน - สถานีตำรวจ หนองแขม - ร้านสะดวกซื้อ ตลอด๒๔ชม ร.ร , ร.พ - กลุ่มงานกุมาร เวชกรรมและกลุ่ม งานสูติรีเวช กรรม

กลยุทธ์เชิงรับควบคุมคู่แข่งรุก

วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ/ หน่วยงาน
๒. เพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่นที่คลอดในร.พ หลวงพ่อทวีศักดิ์ฯ	จำนวนหญิงตั้งหลังคลอดวัยรุ่นที่ได้รับการคุมกำเนิดระยะยาวที่เหมาะสม	มากกว่าร้อยละ ๘๐	- ให้ความรู้ คำปรึกษาเฉพาะรายและให้คำปรึกษาพร้อมคู่มือเรื่องการวางแผนครอบครัวเพื่อคุมกำเนิดระยะยาว - ให้บริการวางแผนครอบครัวในหญิงหลังคลอดวัยรุ่นแบบ one stop service ทุกวันศุกร์ - โครงการฝังยาคุมกำเนิดฟรีในมารดาวัยรุ่น	- กลุ่มงานสูตินรีเวชกรรม - กลุ่มงานสูตินรีเวชกรรม - กลุ่มงานสูตินรีเวชกรรม

กลยุทธ์เชิงรับ

วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ/ หน่วยงาน
๓. เพื่อลดภาวะแทรกซ้อนของหญิงตั้งครรภ์และหญิงคลอดในร.พ หลวงพ่อทวีศักดิ์ฯ	๑. จำนวนหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นคลอดทารกน้ำหนักน้อย ต่ำกว่า ๒,๕๐๐ กรัม ลดลง ๒. จำนวนหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นที่มีภาวะคลอดก่อนกำหนด ลดลง ๓. จำนวนหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นที่มีภาวะซีดลดลง	น้อยกว่าร้อยละ ๗ น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ น้อยกว่าร้อยละ ๑๕	- จัดกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ในหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นและครอบครัว - จัดทำแบบติดตามการเฝ้าระวังในหญิงตั้งครรภ์กลุ่มเสี่ยง - จัดกิจกรรมฝากครรภ์คุณภาพอัลตราซาวนด์ดูเพศฟรี ๑ ครั้ง - ประสานทีมสหสาขาวิชาชีพร่วมคัดกรอง ประเมิน ดูแลหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นทุกราย - มีระบบเครือข่ายภายในเพื่อการส่งต่อฉุกเฉิน - มีระบบเครือข่ายภายนอกเพื่อการส่งต่อฉุกเฉิน เช่น ศูนย์เอราวัณ	- กลุ่มงานสูตินรีเวชกรรม - กลุ่มงานสูตินรีเวชกรรม - กลุ่มงานเวชศาสตร์ชุมชน , นักจิตวิทยา , OSCC, กลุ่มงานทันตกรรม , โภชนากร - ร.พในสังกัด - สำนักการแพทย์ - สำนักการแพทย์, ร.พ ภายนอกที่อยู่ใกล้เคียง

กลยุทธ์เชิงรับ(ต่อ)

วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ/ หน่วยงาน
๔. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น	จำนวนญาติของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นที่เข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๕๐	<ul style="list-style-type: none"> - การรับฝากครรภ์รายใหม่ และให้คำปรึกษาพร้อมคู่มือเพื่อรับการตรวจเลือด - จัดกิจกรรมโรงเรียนพ่อ-แม่ในหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นและครอบครัว - จัดกิจกรรมฝากครรภ์คุณภาพอัลตราซาวนด์ดูทารก “ครอบครัวผูกพัน พร้อมหน้ากัน พ่อ-แม่-ลูก” - ประสานการติดตามเยี่ยมบ้าน 	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มงานสูตินรีเวชกรรม - กลุ่มงานสูตินรีเวชกรรม - กลุ่มงานสูตินรีเวชกรรม - กลุ่มงานเวชศาสตร์ชุมชน - ศูนย์บริการสาธารณสุขสุขในเครือข่ายและนอกเครือข่าย

๗. ระยะเวลาการดำเนินงาน

ดำเนินการตั้งแต่ ๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๗ – ๓๐ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๘

๘. แนวทางการติดตามและประเมินผล

๘.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระดับผลผลิต (Output) และหรือระดับผลลัพธ์ (Outcome)

๘.๒ วิธีการ/เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล (สำเร็จ)

ตัวชี้วัด	๑. หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นในเขตพื้นที่รับผิดชอบของร.พ.หลวงพ่อกว๊านบุรี น้อยกว่าร้อยละ ๑๐
เครื่องมือ	$\frac{\text{จำนวนหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นที่มาฝากครรภ์}}{\text{จำนวนหญิงตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์ทั้งหมด}} \times ๑๐๐$
การเก็บรวบรวมข้อมูล	จำนวนหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นที่มาฝากครรภ์รายใหม่ทั้งหมดในร.พ.หลวงพ่อกว๊านบุรี เก็บสถิติทุกเดือนในปีงบประมาณ
การวิเคราะห์ข้อมูล	วิเคราะห์จำนวนหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นที่มาฝากครรภ์ โดยใช้ร้อยละ

ตัวชี้วัด	๒. หญิงหลังคลอดวัยรุ่นได้รับการคุมกำเนิดระยะยาว มากกว่าร้อยละ๘๐
เครื่องมือ	$\frac{\text{จำนวนหญิงหลังคลอดวัยรุ่นที่ได้รับการคุมกำเนิดระยะยาว}}{\text{จำนวนหญิงหลังคลอดวัยรุ่นทั้งหมดที่ได้รับการวางแผนครอบครัว}} \times 100$
การเก็บรวบรวมข้อมูล	จำนวนหญิงหลังคลอดวัยรุ่นที่คลอดทั้งหมดในร.พหลวงพ่อทวีศักดิ์ฯ เก็บสถิติทุกเดือนในปีงบประมาณ
การวิเคราะห์ข้อมูล	วิเคราะห์จำนวนหญิงหลังคลอดวัยรุ่นที่คลอดในร.พหลวงพ่อทวีศักดิ์ฯ โดยใช้ร้อยละ

ตัวชี้วัด	๓. หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นคลอดทารกน้ำหนักน้อย ต่ำกว่า ๒,๕๐๐กรัม น้อยกว่าร้อยละ ๗
เครื่องมือ	$\frac{\text{จำนวนหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นคลอดทารกน้ำหนักน้อย ต่ำกว่า ๒,๕๐๐กรัม}}{\text{จำนวนหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นที่คลอดทารกทั้งหมด}} \times 100$
การเก็บรวบรวมข้อมูล	จำนวนหญิงหลังคลอดวัยรุ่นที่คลอดทั้งหมดในร.พหลวงพ่อทวีศักดิ์ฯ เก็บสถิติทุกเดือนในปีงบประมาณ
การวิเคราะห์ข้อมูล	วิเคราะห์จำนวนหญิงหลังคลอดวัยรุ่นที่คลอดในร.พหลวงพ่อทวีศักดิ์ฯ โดยใช้ร้อยละ

ตัวชี้วัด	๔. หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นที่มีภาวะคลอดก่อนกำหนด น้อยกว่าร้อยละ๑๐
เครื่องมือ	$\frac{\text{จำนวนหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นที่คลอดก่อนกำหนด}}{\text{จำนวนหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นที่คลอดทารกทั้งหมด}} \times 100$
การเก็บรวบรวมข้อมูล	จำนวนหญิงหลังคลอดวัยรุ่นที่คลอดทั้งหมดในร.พหลวงพ่อทวีศักดิ์ฯ เก็บสถิติทุกเดือนในปีงบประมาณ
การวิเคราะห์ข้อมูล	วิเคราะห์จำนวนหญิงหลังคลอดวัยรุ่นที่คลอดก่อนกำหนดในร.พหลวงพ่อทวีศักดิ์ฯ โดยใช้ร้อยละ

ตัวชี้วัด	๕. หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นที่มีภาวะซีด น้อยกว่าร้อยละ๑๕
เครื่องมือ	$\frac{\text{จำนวนหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นที่มีผลตรวจเลือดครั้งที่๒ ค่าHct}<๓๓\%}{\text{จำนวนหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นทั้งหมดที่ตรวจเลือดครั้งที่๒}} \times 100$
การเก็บรวบรวมข้อมูล	จำนวนหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นทั้งหมดที่ฝากครรภ์ในร.พหลวงพ่อทวีศักดิ์ฯ และตรวจเลือดครั้งที่๒ เก็บสถิติทุก๓เดือนในปีงบประมาณ
การวิเคราะห์ข้อมูล	วิเคราะห์จำนวนหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นที่รับการตรวจเลือดครั้งที่๒ เพื่อหาค่าHct โดยใช้ร้อยละ

ตัวชี้วัด	๖. สามีและครอบครัวหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นเข้าร่วมกิจกรรมในการเรียนรู้ร้อยละ ๕๐
เครื่องมือ	จำนวนญาติหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นที่เข้าร่วมกิจกรรมร.ร พ่อ - แม่ × ๑๐๐ จำนวนตั้งครรภ์วัยรุ่นทั้งหมดที่เข้าร่วมกิจกรรมร.ร พ่อ - แม่
การเก็บรวบรวมข้อมูล	นับจำนวนหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น และญาติที่เข้าร่วมกิจกรรมร.ร พ่อ - แม่ หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น เก็บสถิติข้อมูลทุกเดือนในปีงบประมาณ
การวิเคราะห์ข้อมูล	วิเคราะห์จำนวนหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นและญาติที่เข้าร่วมกิจกรรมร.ร พ่อ - แม่หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น โดยใช้ร้อยละ

๙. ข้อเสนอแนะ

จากการเก็บข้อมูลของกลุ่มงานเวชศาสตร์ชุมชนและ OSCC ในหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นที่มาฝากครรภ์ในโรงพยาบาลหลวงพ่อกวีกัดค้ำ ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน นักศึกษาเมื่อตั้งครรภ์จึงเลิกเรียน หลังคลอดมีญาติมาช่วยรับภาระเลี้ยงดูทารก จะหางานทำและไม่แน่ใจจะกลับไปเรียนต่อหรือไม่ ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาที่สำคัญอันจะนำเข้าสู่จรรยาบรรณการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นซ้ำตามเดิม ดังนั้น

๑. พัฒนาศักยภาพการอบรมผู้ให้บริการ ผู้นำชุมชนให้ความรู้ คำปรึกษา ใกล้เคียงเป็นมิตรเป็นช่องทางที่ทำให้วัยรุ่นเข้าถึงบริการสุขภาพได้สะดวก ง่ายตามความต้องการเพื่อการรับข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือและถูกต้อง เช่น การพัฒนาศูนย์ hotline หมายเลข ๑๓๐๐, ๑๕๐๗ ให้มีศักยภาพในการให้คำปรึกษา

๒. เน้นการป้องกัน สอนให้วัยรุ่นมีภูมิคุ้มกัน การสอนเรื่องเพศศึกษาตามหลักความเป็นจริงที่มีการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์โลกและการป้องกันการตั้งครรภ์ด้วยวิธีคุมกำเนิดที่เหมาะสมและวิธีใช้ถูกอย่างอนามัยอย่างถูกต้อง โดยเฉพาะในโรงเรียนมัธยมและอาชีวศึกษา ควรมีผู้กวดูกอย่างอนามัยใกล้กับตู้กดน้ำดื่มที่ตั้งไว้ในห้องน้ำ เพื่อสะดวกต่อการหยิบใช้มิให้วัยรุ่นรู้สึกอาย เมื่อต้องหยิบใช้ หรือมีตู้กดน้ำดื่มในร้านสะดวกซื้อที่ไม่ต้องรอจ่ายเงินกดใช้ได้เลย เพื่อให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ในโรงเรียนสถานศึกษาต่างๆ สร้างทักษะชีวิต (life skill)

๓. พัฒนาบุคคลมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นที่หล่อหลอมวิถีคิดและการใช้ชีวิตของเด็กวัยรุ่นเหล่านั้นเป็นผู้ใหญ่ศักยภาพและเป็นประชากรที่มีคุณภาพ เช่น พ่อ แม่ ผู้ปกครอง เพื่อนหรือบุคคลที่เป็นต้นแบบของวัยรุ่นคนนั้นให้รัก เข้าใจ และสามารถโน้มน้าวการปรับพฤติกรรมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ครอบครัวอบอุ่น

๔. พัฒนาเครือข่ายภายนอกเพื่อการเชื่อมโยงการติดต่อสื่อสาร การแก้ปัญหาาร่วมกันระหว่างกันให้เกิดความต่อเนื่อง และยั่งยืน มีหน่วยงานที่ช่วยเหลือทางด้านสังคม บ้านพักฉุกเฉิน การศึกษาต่อเนื่อง และสนับสนุนช่วยเหลือทางด้านเศรษฐกิจเป็นรูปธรรม เช่น สนับสนุนให้วัยรุ่นมี

กิจกรรมทำยामว่าง มีการให้ทุนทรัพย์เพื่อยังชีพในช่วงแรก โดยเฉพาะคุณแม่มือเดียว (single mom) ให้เกิดการสร้างทักษะการเสริมสร้างคุณค่าตนเอง (self esteem)

๕. การผลักดันนโยบายของภาครัฐในการให้ความสำคัญ ความปลอดภัยอาคารสถานที่ รกร้าง แหล่งมั่วสุม สถานบันเทิง และเทคโนโลยีที่มีการเข้าถึงสื่อลามกอนาจารได้ง่าย ตลอดจนสื่อวิทยุ โทรทัศน์มีการแสดงและแต่งกายที่ยั่วยู่ทางกามารมณ์ ไม่รับผิดชอบต่อสังคมจึงเกิดความอยากรู้อยากเห็นและอยากทดลองตาม เกิดปัญหาสังคม ควรมีมาตรการเชิงป้องกันและกฎหมายอันเป็นทางเลือก ให้ผู้ผิดพลาด หรือพลาดพลั้งจนเกิดการตั้งครมรมมีทางเลือกที่เหมาะสมได้

๖. เนื่องจากพื้นที่กรุงเทพมหานครและพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลหลวงพ่อกว๊านศักดิ์ฯ มีการเคลื่อนย้ายของประชากรในอัตราสูงและมีประชากรแฝงจำนวนมาก ดังนั้นการใช้ นโยบายและยุทธศาสตร์อย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยใช้แนวคิดและหลักการพัฒนาประชากรอนามัย การเจริญพันธุ์ และสุขภาพทางเพศ เมื่อนำมาบูรณาการร่วมกันให้ทุกเครือข่าย พันธมิตรทุกภาค ส่วนที่เกี่ยวข้องได้บริหารจัดการ การพัฒนาประชากรอนามัยการเจริญพันธุ์และสุขภาพทางเพศอย่าง เชื่อมโยงช่วยให้การปฏิบัติงานครอบคลุมทุกเพศทุกวัย ครอบคลุมเข้มแข็งมีบุตรเมื่อพร้อมและตั้งใจมี ระบบการเรียนรู้ การสอนทั้งในและนอกระบบศึกษาแบบมีส่วนร่วมเรื่องเพศศึกษา ให้ทุกกลุ่มวัยมี เจตคติและพฤติกรรมที่เหมาะสมและรับผิดชอบต่อการใช้เพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย เพื่อการบรรลุเป้าหมาย ให้การเกิดทุกรายในประเทศไทย มีคุณภาพ และประชาชนทุกเพศทุกวัยมีอนามัยการเจริญพันธุ์ที่ดีให้ ครอบคลุมในทุกพื้นที่

ตัวอย่าง ประสบการณ์ชีวิต วัย ๑๕ ปี เป็นนักเรียนและเป็นแม่

น้องเก๋(นามสมมุติ)เป็นสาวได้ มีพี่น้อง๓คน เป็นลูกคนเล็ก พ่อแม่แยกทางกันตั้งแต่น้อง เก๋อายุ ๗ เดือน พี่ชาย๒คนอยู่กับพ่อ น้องเก๋อยู่กับแม่และพ่อเลี้ยงจนถึงอายุ ๑๐ ปี พ่อเลี้ยงกับแม่ ทะเลาะทุบตีกันและแยกทางกัน แม่พาน้องเก๋ไปฝากน้ำชายซึ่งเป็นน้องของแม่ให้เลี้ยงดู น้องเก๋ช่วยน้ำ ทำสวน ทำงานบ้านและเรียนหนังสือจนอายุ ๑๑ ปี แม่ให้พี่ชายมารับน้องเก๋ไปอยู่กับพ่อที่แต่งงานมี ครอบครัวใหม่แล้ว ต้องนอนห้องเดียวกันกับพ่อและแม่เลี้ยง คืนหนึ่งแม่เลี้ยงเล่นไฟไม่ พ่ออยู่ตามลำพัง กับน้องเก๋ จึงถูกพ่อข่มขืนครั้งแรกและคงข่มขืนต่อมาซ้ำอีก ๑๗ ครั้ง น้องเก๋เครียด กัดฟัน ซึมเศร้าเมื่อ อยู่ตามลำพังแต่เมื่ออยู่กับเพื่อนจะทำตัวปกติ ต่อมาได้เล่าให้พี่ชายฟังจนแม่รู้เรื่องและพาแจ้งความ เพราะพ่อเคยข่มขืนน้ำสาวแต่ไม่ได้แจ้งความ ครั้งนี้แม่ยอมไม่ได้พาไปแจ้งตำรวจ ศาลตัดสินจำคุกพ่อ ๕๔ ปี แม่น้องเก๋โล่งใจที่พ่อไม่สามารถออกมาทำร้ายได้อีก แต่น้องเก๋ก็รู้สึกเสียใจที่ทำให้พ่อติดคุก

หลังจากนั้นย้ายไปอยู่สถานสงเคราะห์ของรัฐ๑๐เดือน แม่มารับกลับไปอยู่กับ ครอบครัวพ่อ ส่วนแม่อยู่กับพ่อเลี้ยง น้องเก๋ได้สนิทกับญาติผู้ชายคนหนึ่งแล้วได้เสียกันจนตั้งครรภ์ได้ ๕ เดือน แม่พาไปทำแท้งแต่คลินิกไม่รับทำทำให้ จนตั้งครรภ์ได้๘เดือนปวดท้อง แม่พาไปโรงพยาบาล คลอด บุตรแล้วทางโรงพยาบาลแนะนำให้พักบ้านพักฉุกเฉิน

ที่บ้านพักฉุกเฉินให้ความช่วยเหลือการดูแลตนเองและบุตร ให้คำปรึกษาด้านอารมณ์ สภาพจิตใจ ประเด็นผิดบาปทำให้พ่อติดคุก มีความสัมพันธ์กับญาติสนิทและกลัวที่ต้องเลี้ยงลูกคนเดียว ตั้งแต่อายุน้อย นักสังคมสงเคราะห์ให้คำแนะนำ ดูแลด้านการปรับตัวเพื่อให้มีกำลังใจที่เข้มแข็ง น้องเก๋ ตัดสินใจเรียนต่อในภาคปกติได้ฝากลูกเลี้ยงไว้ที่เนิร์สเซอรี่ของบ้านพักฉุกเฉิน

น้องเก๋ถ่ายทอดความรู้สึกว่า“การเลี้ยงลูกคนเดียวทำให้เหนื่อยมาก เพราะต้องเรียนไปด้วย เตรียมคำตอบลูกไปด้วยว่า พ่อไปไหน ถ้าหากเขารู้ความจริง ไม่อยากให้เขามีปมด้อย แต่หนูมั่นใจว่าจะทำให้ลูกได้ดี หนูจะทำทุกอย่างเพื่อลบปมด้อยลูก ใครบอกเด็กวัยรุ่นเลี้ยงลูกไม่ได้ ไข่หนูยอมรับว่า ยังเด็กแต่การเรียนรู้ในสิ่งต่างๆสามารถทำให้เราเป็นผู้ใหญ่ และเป็นแม่ที่ดีได้ในพริบตา พยายามศึกษาค้นคว้าในสิ่งที่เราควรรู้ ทำวันนี้ให้ดีแล้วสิ่งที่จะตามมาที่ดีทั้งนั้น”

ภาพน้องเก๋สะพายเป้กลับจากโรงเรียนมัธยม อุ้มลูกชายวัยขวบเศษไปดูแลหลังเลิกเรียน เป็นภาพที่ยืนยันความรักความผูกพัน และพลังที่จะต่อสู้ฝ่าฟันวิกฤตชีวิตของน้องเก๋คุณแม่วัยเยาว์ คุณแม่มือเดี่ยว(single mom) ด้วยหวังว่าแม่ลูกคู่นี้จะมีอนาคตที่ดีต่อไป(ข้อมูลบ้านพักฉุกเฉิน)

ภาคผนวก

การส่งเสริมความรู้หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นในโรงเรียนพ่อแม่

ครั้งที่ ๑ หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นที่มีอายุครรภ์น้อยกว่า ๒๘ สัปดาห์

๑. การบริการการฝากครรภ์ ประโยชน์ของการฝากครรภ์
๒. การใช้สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก
๓. การตรวจเลือด คัดกรองโรคเอดส์ กามโรค โรคธาลัสซีเมีย
๔. บทบาทการเป็นพ่อ - แม่ และการดูแลครอบครัว
๕. พัฒนาการทารกในครรภ์
๖. อาการปกติที่พบได้ สัญญาณอันตราย ภาวะแทรกซ้อนที่ต้องมาโรงพยาบาล
๗. การปฏิบัติตัวขณะตั้งครรภ์ อาหาร พักผ่อน วิตามินบำรุง และการใช้ยา
๘. การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย
๙. การเตรียมตัวเรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
๑๐. ทันทสุขภาพ และการออกกำลังกาย

ครั้งที่ ๒ หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นที่มีอายุครรภ์มากกว่า ๒๘ สัปดาห์ขึ้นไป

๑. การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และการแก้ปัญหา
๒. อาการเปลี่ยนแปลง และอาการผิดปกติ อาการครรภ์เป็นพิษ ที่ต้องรีบมาโรงพยาบาล
๓. การนับและบันทึกการดิ้นของทารกในครรภ์
๔. การปฏิบัติตัวและเตรียมตัวคลอด อาการเจ็บครรภ์จริงที่ต้องมาโรงพยาบาล
๕. การตรวจและการปฏิบัติตัวหลังคลอด
๖. การให้คำแนะนำ การวางแผนครอบครัวและการคุมกำเนิด
๗. การตรวจเต้านมและการแก้ไข้ปัญหา

ห้องตรวจสูติรีเวชกรรม โรงพยาบาลหลวงพ่อกวีศักดิ์

แบบประเมินความรู้หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นครั้งที่ ๑

บทบาทการเป็นมารดา-บิดา การปฏิบัติตัวขณะตั้งครรภ์

คำชี้แจง ข้อความข้างล่างนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ให้ท่านอ่านแล้วตอบคำถามทุกข้อแต่ละข้อให้ตอบ

คำตอบเดียว โดยใส่เครื่องหมาย ✓ หรือ X ตรงกับความคิดเห็นของท่านลงในช่องขวามือ

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
๑	บทบาทของสามีที่ควรปฏิบัติต่อภรรยา คือ เป็นหัวหน้าครอบครัว ชยันทำมาหากิน แบ่งเบาภาระงานบ้าน ให้การดูแลภรรยาเป็นพิเศษในช่วงตั้งครรภ์	
๒	บทบาทของภรรยาที่ควรปฏิบัติต่อสามี คือ ทำหน้าที่แม่บ้านที่ดี จัดบ้านให้สะอาดเรียบร้อย เตรียมอาหารการกิน เก็บออมเงินใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น	
๓	บทบาทหน้าที่พ่อและแม่ในครอบครัวต่อลูก ได้แก่ ให้ความรักความอบอุ่น ฝึกให้ลูกช่วยงานบ้าน สอนให้ทำความดี กตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ลูกได้รับการศึกษาเหมาะสม	
๔	การฝากครรภ์ครั้งแรก หญิงตั้งครรภ์จะได้รับการตรวจเลือด เกี่ยวกับ ไวรัสตับอักเสบบี เอ็ดส์ กามโรค ภาวะซีด และหมู่โลหิต	
๕	สิ่งเสพติดต่าง ๆ เช่น บุหรี่ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จะมีอันตรายต่อสุขภาพของมารดาและทารกในครรภ์ด้วย	
๖	เมื่อเกิดการท้องผูก ควรรับประทานอาหารที่มีกาก เช่น ผัก ผลไม้ และดื่มน้ำมาก ๆ	
๗	อารมณ์ จิตใจของมารดาขณะตั้งครรภ์มีผลต่อพัฒนาการทางด้านอารมณ์ จิตใจของทารกในครรภ์ด้วยเช่นกัน	
๘	ขณะตั้งครรภ์สามารถมีเพศสัมพันธ์ได้ตามปกติ ยกเว้นบางกรณี เช่น มีเลือดออก ปวดท้อง หรือ ๑ เดือนก่อนครบกำหนดคลอด	
๙	ไม่ควรบริหารร่างกายขณะตั้งครรภ์ เพราะจะทำให้กระทบกระเทือนถึงลูก	
๑๐	ขณะตั้งครรภ์ควรมารตรวจครรภ์เฉพาะเมื่อมีอาการผิดปกติเกิดขึ้นเท่านั้น	

ชื่อ.....สกุล..... วันที่

ห้องตรวจสูติรีเวชกรรม โรงพยาบาลหลวงพ่อกวีศักดิ์ฯ

แบบประเมินความรู้หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นครั้งที่ ๒

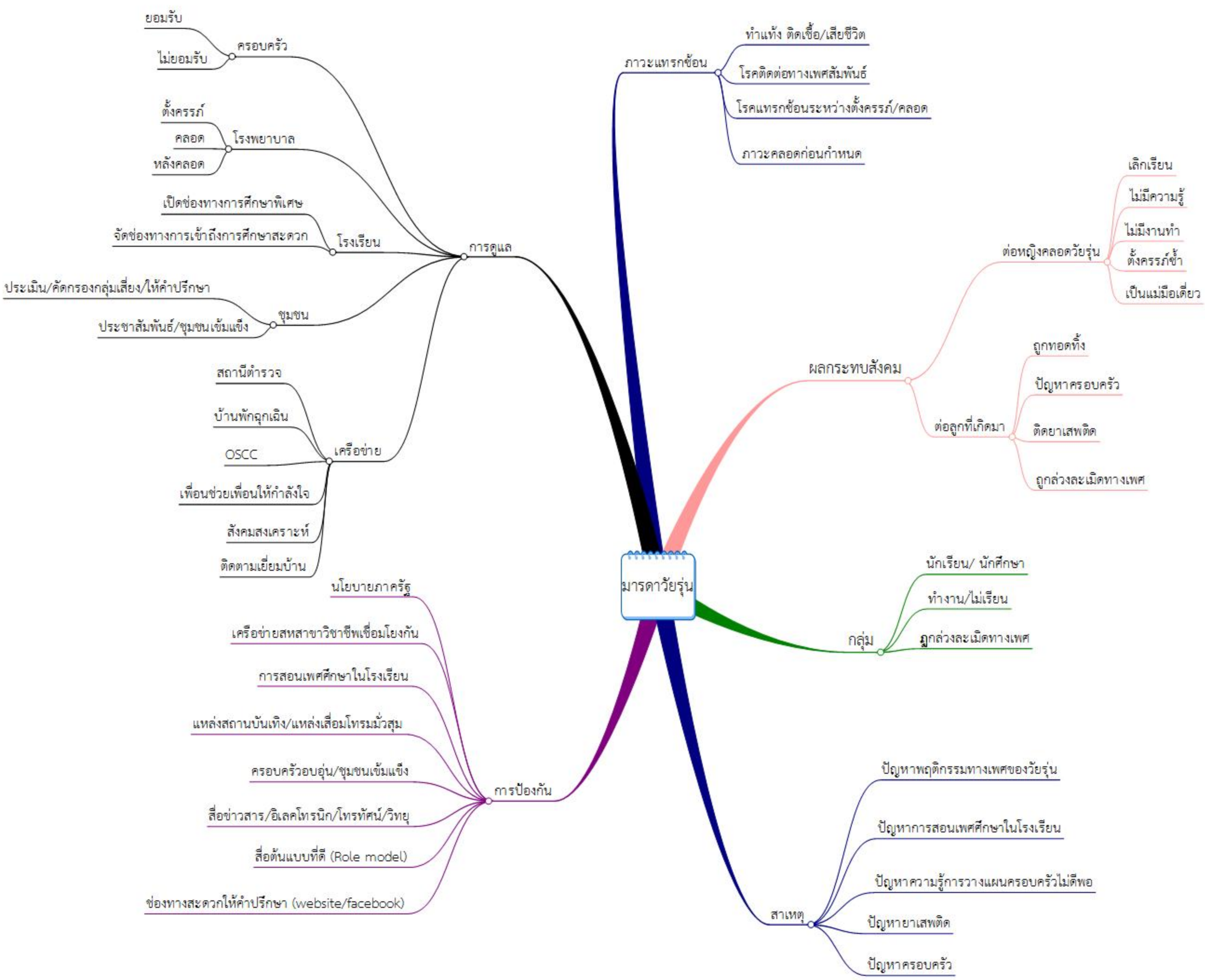
การเตรียมคลอด ปฏิบัติตัวหลังคลอด เลี้ยงลูกด้วยนมแม่

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านข้อความข้างล่างนี้แล้วตอบคำถามทุกข้อ โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ หรือ X

หลังข้อความในช่องคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านลงในช่องขวามือ

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
๑	อาการเตือนที่แสดงว่าจะคลอดแล้วมี ๓ อย่าง คือ มีน้ำเดิน (ถุงน้ำคร่ำแตก) / มีมูกเลือด / อาการเจ็บท้องถี่ๆ	
๒	เมื่อลูกในท้องดิ้นน้อยลง หรือมีอาการเจ็บป่วยให้รีบมาโรงพยาบาลก่อนครบกำหนดวันนัดตรวจ	
๓	น้ำนมแม่ย่อยยาก ทำให้ลูกท้องผูก ควรให้น้ำตามทุกครั้ง	
๔	การบีบเก็บน้ำนมไว้ให้ลูกดื่มกิน เก็บไว้ในตู้เย็นช่องธรรมดาได้นาน ๗ วัน	
๕	สาเหตุที่ทำให้นมแม่แห้งเกิดจาก แม่วิตกกังวล เครียด และไม่ได้ให้ลูกดูดนมบ่อย ๆ และดูดนมไม่ถูกวิธี	
๖	นมผงตัดแปลงจากนมวัวมีประโยชน์มากกว่านมแม่ เพราะได้มีการเติมสารอาหารต่าง ๆ ลงไปมากมาย เช่น ธาตุเหล็ก โปรตีนบางชนิด กรดไขมัน	
๗	สาเหตุที่ทำให้นมแม่แห้งเกิดจาก แม่วิตกกังวล เครียด และไม่ได้ให้ลูกดูดนมบ่อย ๆ และดูดนมไม่ถูกวิธี	
๘	เลี้ยงลูกด้วยนมแม่มีประโยชน์ต่อลูก เช่น มีภูมิคุ้มกันโรค มีสารอาหารครบถ้วนที่ช่วยในการเจริญเติบโต ของลูกน้อย และทำให้ลูกอบอุ่น	
๙	ให้นำลูกมาดูดนมแม่โดยเร็วหลังคลอด ให้ลูกดูดนมแม่บ่อย ๆ ดูดอย่างถูกวิธีและดูดเกลี้ยงเต้า จะเป็นการกระตุ้นให้น้ำนมแม่หลังเร็วและมาเพียงพอ	
๑๐	หลังคลอด หากมีอาการผิดปกติ เช่น มีไข้ ปวดท้องมาก น้ำคาวปลาสีแดงเข้มหรือแผลอักเสบ เป็นหนอง ให้รีบมาพบแพทย์ก่อนวันนัดตรวจ	
๑๑	หลังคลอดสามารถมีเพศสัมพันธ์ได้ตามปกติทันทีที่หายเจ็บแผล การคุมกำเนิดหลังคลอด ต้องใช้วิธีการทำหมันเท่านั้น	

ชื่อ.....สกุล..... วันที่

มารดาวัยรุ่น

การดูแล

- โรงพยาบาล
 - ยอมรับ
 - ไม่ยอมรับ
 - ตั้งครรภ์
 - คลอด
 - หลังคลอด
- โรงเรียน
 - เปิดช่องทางการศึกษาพิเศษ
 - จัดช่องทางการเข้าถึงการศึกษาสะดวก
- ชุมชน
 - ประเมิน/คัดกรองกลุ่มเสี่ยง/ให้คำปรึกษา
 - ประชาสัมพันธ์/ชุมชนเข้มแข็ง
- ครอบครัว
 - สถานีดำรง
 - บ้านพักฉุกเฉิน
 - OSCC
- เพื่อนช่วยเพื่อนให้กำลังใจ
- นโยบายภาครัฐ
 - เครือข่ายสหสาขาวิชาชีพเชื่อมโยงกัน
 - การสอนเพศศึกษาในโรงเรียน
 - แหล่งสถานบันเทิง/แหล่งเสื่อมโทรมมีวสุม
 - ครอบครัวอบอุ่น/ชุมชนเข้มแข็ง
 - สื่อข่าวสาร/อิเล็กทรอนิกส์/โทรทัศน์/วิทยุ
 - สื่อต้นแบบที่ดี (Role model)
 - ช่องทางสะดวกให้คำปรึกษา (website/facebook)

ผลกระทบสังคม

- ต่อหญิงคลอดวัยรุ่น
 - เด็กเรียน
 - ไม่มีความรู้
 - ไม่มีงานทำ
 - ตั้งครรภ์ซ้ำ
 - เป็นแม่มือเดียว
- ต่อลูกที่เกิดมา
 - ถูกทอดทิ้ง
 - ปัญหาครอบครัว
 - ติดยาเสพติด
 - ถูกล่วงละเมิดทางเพศ

กลุ่ม

- นักเรียน/นักศึกษา
- ทำงาน/ไม่เรียน
- ถูกล่วงละเมิดทางเพศ

สาเหตุ

- ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น
- ปัญหาการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน
- ปัญหาความรู้การวางแผนครอบครัวไม่เพียงพอ
- ปัญหายาเสพติด
- ปัญหาครอบครัว